

Română > Muncă și finanțe > Loc de muncă > Salariu & contract de muncă

Salariu & contract de muncă

Ți-ai găsit un loc de muncă. Iată ce trebuie să știi.

Contract de muncă

Dacă sunteți angajat de un angajator, încheiați un contract de muncă. De obicei, contractul de muncă este întocmit în scris, dar sunt permise și contractele verbale.

Ce este în contractul de muncă?

Contractul de muncă stabilește condițiile de muncă, precum și drepturile și obligațiile pentru ambele părți. Sunt incluse cel puțin următoarele puncte:

- numele dumneavoastră și numele angajatorului dvs.
- data la care începe raportul de muncă
- Funcția viitoare în companie
- salariul și eventualele suplimente salariale
- programul de lucru săptămânal
- numărul de zile de vacanță / Ferien (🔗 așa se numesc zilele de vacanță în Elveția)
- durata Probezeit (🔗 Perioadă scurtă de preaviz, astfel încât tu și angajatorul să puteți afla de la început dacă locul de muncă este potrivit.)
- perioada de preaviz
- data de încheiere a unui contract de muncă pe durată determinată
- reglementări speciale, cum ar fi o clauză de neconcurență sau reglementarea orelor suplimentare

Anumite sectoare se aplică norme speciale, care sunt stabilite într-un [Gesamtarbeitsvertrag \(GAV\)](#) (🔗 Contract care se aplică unui întreg grup profesional) național sau regional.

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) - Contract special pentru industrie

Un **Gesamtarbeitsvertrag (GAV)** ([? Contract care se aplică unui întreg grup profesional](#)) este un contract încheiat între asociațiile patronale și asociațiile angajaților/sindicatelor.

Acesta stabilește cerințele minime, cum ar fi:

- salariul minim
- 13. Salariu lunar și compensație
- Continuarea plății salariilor în caz de incapacitate din cauza bolii, maternității și serviciului militar
- Număr de zile de **Ferien** ([? așa se numesc zilele de vacanță în Elveția](#))
- Reglementări privind timpul de lucru
- Extinderea protecției împotriva concedierii

În Elveția, astfel de contracte există în diverse industrii, de exemplu:

- Ospitalitate / Industria hotelieră
- Comerț cu amănuntul (de exemplu, Coop, Migros)
- Comerț în construcții
- Coafură
- Industria de panificație / cofetărie
- Poștă și postfinanțare

[🔗](#) Lista contractelor colective de muncă CLA din cantonul St. Gallen

---

Probezeit: Lucrul într-o perioadă de probă

În perioada de **Probezeit** ([? Perioadă scurtă de preaviz, astfel încât tu și angajatorul să puteți afla de la început dacă locul de muncă este potrivit.](#)), dumneavoastră și angajatorului vi se aplică o perioadă de preaviz de 7 zile calendaristice. Cu toate acestea, o perioadă mai scurtă sau mai lungă poate fi convenită și în contractul de muncă.

Puteți rezilia contractul de muncă **în orice moment**, cu condiția ca angajatorul să primească preavizul de încetare cel târziu în ultima zi a **Probezeit** ([? Perioadă scurtă de preaviz, astfel încât tu și angajatorul să puteți afla de la început dacă locul de muncă este potrivit.](#)). Nu trebuie să furnizați motivele pentru reziliere.

Lucru

Contractul de muncă specifică câte ore pe săptămână trebuie să lucrați. În medie, lucrați 42 de ore pe săptămână în Elveția.

Legea prevede un **timp maxim de lucru** pe săptămână:

- 45 de ore în companii industriale, precum și pentru personalul de birou, angajații tehnici și personalul de vânzări din marile companii de retail
- 50 de ore pentru toți ceilalți

Dacă lucrați mai mult decât numărul de ore prevăzut prin contract, dar nu depășiți numărul maxim de ore de lucru săptămânal, aceste ore suplimentare sunt considerate **ore suplimentare**.

În ce condiții trebuie să lucrați ore suplimentare?

Angajatorul vă poate cere să lucrați ore suplimentare dacă:

- Orele suplimentare sunt necesare.
- Orele suplimentare nu sunt excesiv de solicitante fizic și mental.
- se respectă orele de lucru și perioadele de repaus zilnic.

Chiar dacă decideți singur să lucrați ore suplimentare, trebuie să respectați aceste reguli.

Cum se compensează orele suplimentare?

- Orele suplimentare trebuie compensate cu o **suprataxă salarială** de 25%.
- Cu toate acestea, orele suplimentare pot fi compensate și prin **timp liber** de cel puțin aceeași durată. Acest lucru necesită consimțământul dumneavoastră și un acord scris între dumneavoastră și angajatorul dumneavoastră.
- Directorii cu contract de management nu au de obicei dreptul la un supliment salarial. Acest lucru este reglementat în contractul de muncă.

Nu puteți lucra?

Dacă sunteți bolnav sau rănit, veți continua să vă primiți salariul pentru o anumită perioadă de timp.

În caz de boală:

Dacă sunteți bolnavă sau dacă nu vă simțiți bine în timpul sarcinii, trebuie să vă informați angajatorul cât mai curând posibil.

De regulă, trebuie să depuneți un certificat medical de incapacitate de muncă începând cu a 3-a zi de absență. Întrebați-vă angajatorul ce regulament vi se aplică.

Dacă puteți lucra doar cu un volum de muncă redus din cauza bolii sau a sarcinii, medicul trebuie să precizeze numărul maxim de ore pe care le puteți lucra pe zi sau pe săptămână pe certificatul de incapacitate de muncă.

Veți continua să vă primiți salariul pentru o anumită perioadă de timp.

În caz de accident / vătămare, se aplică următoarele:

Informați angajatorul despre vătămare/accident cât mai curând posibil, indiferent dacă s-a întâmplat în timpul programului de lucru sau în timpul liber.

Angajatorul trebuie să-și informeze imediat compania de asigurări. Aceștia vă vor trimite un formular în care dumneavoastră și medicul dumneavoastră trebuie să furnizați informații despre vătămare/accident și starea dumneavoastră de sănătate.

În Elveția, angajatorii își asigură angajații împotriva consecințelor vătămarilor cauzate de accidente. Începând cu a 3-a zi de la accident/vătămare, veți primi o [Taggeld \(☺ Plata în continuare a salariilor dacă nu puteți lucra\)](#) egală cu 80% din salariu.

[Taggeld \(☺ Plata în continuare a salariilor dacă nu puteți lucra\)](#) se plătește indiferent dacă accidentul a avut loc la locul de muncă (accident de muncă) sau în timpul liber (accident de muncă).

Singura excepție: dacă sunteți angajat și programul de lucru săptămânal este mai mic de 8 ore, atunci sunt asigurate doar accidentele de muncă.

Protecție împotriva concedierii:

În perioada în care sunteți în concediu medical, angajatorul dumneavoastră nu are voie să vă concedieze. Cu toate acestea, vă puteți prezenta singur demisia și în timpul unui concediu medical.

Încetarea contractului de muncă / concediere

Atât dvs., cât și angajatorul aveți dreptul de a rezilia raportul de muncă.

La încetarea locului de muncă, trebuie respectate anumite condiții. Este menționat în contractul de muncă dacă rezilierea trebuie să fie în scris. Dacă nu, terminarea verbală este suficientă.

Perioada de preaviz

Dacă doriți să încetați raportul de muncă, trebuie să **respectați perioada de preaviz** convenită în contractul de muncă. În cazul în care contractul dumneavoastră de muncă sau **Gesamtarbeitsvertrag (GAV)** ([? Contract care se aplică unui întreg grup profesional](#)) nu conține o perioadă de preaviz, se aplică următoarele perioade:

- În perioada de probă la locul de muncă: 7 zile calendaristice
- În primul an de angajare: 1 lună, este posibilă încetarea la sfârșitul fiecărei luni
- din al 2-lea până în al 9-lea an de angajare: 2 luni, la sfârșitul fiecărei luni
- De la al 10-lea an de angajare: 3 luni, până la sfârșitul fiecărei luni.

Un **contract de muncă pe durată determinată** se încheie automat la data convenită.

Dacă nu mai aveți un nou loc de muncă după expirarea perioadei de preaviz, trebuie să vă **înregistrați ca șomer**.

Protecție împotriva concedierii în caz de boală / vătămare / accident

În caz de boală sau accident/vătămare, angajatorul dumneavoastră nu vă poate concedia. În aceste cazuri, există protecție împotriva concedierii:

- 30 de zile în primul an de angajare
- 90 de zile din al 2-lea - 5 an de angajare
- 180 de zile de la al 6-lea an de angajare
- în timpul sarcinii și în cele 16 săptămâni după naștere.

În toate aceste cazuri, angajatorul va trebui să aștepte până când vă întoarceți la muncă. Abia atunci este permisă rezilierea.

Important: Dvs., în calitate de angajat, vă puteți rezilia contractul de muncă și în timpul unei perioade de blocare.

Ce se întâmplă în caz de boală sau vătămare / accident după ce angajatorul v-a concediat?

Dacă vă îmbolnăviți sau aveți o vătămare / accident după ce ați fost concediat de angajator, perioada de preaviz este întreruptă atâta timp cât sunteți absent din cauza bolii sau accidentului. Perioada continuă să curgă de îndată ce vă puteți întoarce la muncă și este prelungită până la următoarea dată posibilă de încetare (de exemplu, până la sfârșitul lunii).

Vă rugăm să rețineți: dacă ați încetat raportul de muncă din proprie inițiativă, această perioadă de blocare nu se aplică.

Arbeitszeugnis: Referința angajatorului / Certificat de angajare

Când contractul de muncă se încheie, veți primi un certificat de angajare sau, de obicei, o **Arbeitszeugnis** ([? Evaluarea/certificatul performanței tale la locul de muncă de către angajator](#)). Acest lucru vă va fi util atunci când aplicați pentru un nou loc de muncă.

Arbeitszeugnis ([? Evaluarea/certificatul performanței tale la locul de muncă de către angajator](#)) prevede:

- Începutul și sfârșitul raportului de muncă
- Funcția și activitățile tale la locul de muncă
- Volumul de lucru în procente
- o evaluare a calității muncii dvs.
- o evaluare a comportamentului dvs.
- Motivul eliberării **Arbeitszeugnis** ([? Evaluarea/certificatul performanței tale la locul de muncă de către angajator](#)) (concediere, schimbare de superior, funcție nouă etc.)

Centre de consiliere ale sindicatelor și asociațiilor sindicale

Sindicatul Unia

Unia este cel mai mare sindicat din Elveția. Este transsectorial și organizează angajați din industrie, comerț, construcții și sectorul serviciilor private. Unia administrează și cel mai mare fond de asigurări de șomaj din Elveția.

[Răspunsuri de la Serviciul Unia CLA](#)

Sindicatul Syna

În calitate de sindicat, Syna reprezintă lucrătorii din toate tipurile de profesii din comerț, servicii și industrie. Consilierii vorbesc germană, franceză, italiană, spaniolă, portugheză, croată și engleză.

[Regiunea Syna Elveția de Est](#)

SGB Confederația Elvețiană a Sindicatelor

20 de sindicate și-au unit forțele în Confederația Elvețiană a Sindicatelor și formează cea mai mare organizație umbrelă pentru interesele angajaților din Elveția.

[Subiecte SGB](#)

Travail.Suisse

Travail.Suisse este organizația umbrelă independentă a angajaților, din care fac parte 10 asociații. Aceste asociații reprezintă 150.000 de membri dintr-o gamă largă de sectoare și sectoare ale sectorului privat și ale serviciului public.

[Informații și sfaturi](#)

Asociația Profesională SBK de Asistență Medicală

Asociația Profesională Elvețiană a Asistenților Medicali **SBK** este asociația profesională reprezentativă a asistenților medicali calificați și a profesioniștilor din domeniul sănătății din Elveția. Cu aproximativ 25.000 de membri, este una dintre cele mai mari asociații profesionale din sectorul sănătății.

[Centrul de consiliere în dreptul muncii SBK](#)

Sindicatul Syndicom

syndicom organizează angajații din piața poștală, curierat, expres, colete (inclusiv logistică), poștă, transport și infrastructură, telecomunicații, IT, call center, industria telecomunicațiilor, industria grafică și ambalaje, comerțul cu carte și media, presă și media electronică și comunicare vizuală.

[ghid gratuit syndicom](#)

Hotel & Gastro Union

Organizația profesională pentru industria ospitalității, hotelurilor și panificației

[Hotel & Gastro Union](#)

Salariu

Vei primi un salariu pentru munca pe care o faci.

Salarii corecte

Dacă doriți să știți care este salariul mediu care este de obicei plătit pe lună în Elveția pentru o anumită activitate, puteți utiliza calculatorul **național de salariu**. Există diferențe majore între cantoane, așa că este posibil să câștigați mai mult în Zurich decât în St. Gallen.

Salariul minim

În Elveția, nu există salariu minim la nivel național. De asemenea, cantonul St. Gallen nu a definit un salariu minim. În acest scop, sindicatele și asociațiile patronale au negociat salarii minime în unele sectoare. Acestea sunt incluse în contractul colectiv sau standard de muncă.

Cu toate acestea, după standardele internaționale, salariile elvețiene sunt în general mari, chiar dacă nu există un salariu minim național.

Remunerare egală

Constituția federală și Legea egalității de gen impun salarii egale pentru bărbați și femei. Aceasta înseamnă că o femeie și un bărbat trebuie să primească același salariu pentru aceeași muncă.

Calculator salarial

 [Calculator național de salariu](#)

 [Salarium - Calculator statistic de salarii](#)

Plata salariilor

Angajatorul va transfera de obicei plata salariului în contul bancar sau poștal la sfârșitul fiecărei luni.

De regulă, se convine un **salariu pe timp**. Salariul se stabilește în funcție de orele lucrate:

- Salariu pe oră
- Salarii zilnice
- Salariu săptămânal
- Salariu lunar

Salariul la bucată

Salariul la bucată se bazează direct pe serviciul prestat (de exemplu, munca la bucată). Cu cât lucrezi mai repede, cu atât salariul pe unitate de timp este mai mare.

Fișe de salariu și declarații de salariu

În calitate de angajat, veți primi un **fluturaș de salariu** la sfârșitul lunii de lucru. Veți vedea detaliile fluturașului de salariu.

Declarația de salariu este un formular destinat dumneavoastră ca angajat. El oferă informații despre salariul primit. Acesta conține toate componentele salariale, costurile nesalariale și beneficiile sociale.

Angajatorul dumneavoastră este obligat să emită o declarație de salariu în fiecare an. De obicei, îl veți primi la sfârșitul lunii ianuarie. Dacă aveți mai multe locuri de muncă sau ați schimbat locul de muncă în decursul unui an, veți primi o declarație de salariu pentru fiecare poziție.

Declarația de salariu este cel mai important document pentru **declarația fiscală** anuală.

Exemple de documente

 [Beispiel Lohnabrechnung](#)   PDF, 232 kB

 [Beispiel Lohnausweis](#) PDF, 696 kB

Asigurări sociale

Asigurările sociale oferă persoanelor care locuiesc și lucrează în Elveția protecție împotriva riscurilor sociale.

Asigurarea pentru limită de vârstă și urmaș AHV

În Elveția, sunteți obligat să plătiți contribuții la **AHV** (🔗 [Această asigurare acoperă pensia pentru limită de vârstă, precum și pensiile de văduvă, văduv și orfan](#)) până la vârsta de pensionare, astfel încât să puteți primi o pensie pentru limită de vârstă mai târziu. Aceste contribuții sunt plătite jumătate de dumneavoastră și jumătate de angajator.

Asigurare de invaliditate IV și compensație pentru pierderea veniturilor EO

În plus, dumneavoastră și angajatorul dumneavoastră plătiți și o contribuție obligatorie pentru **IV** (🔗 [Această asigurare plătește măsurile de integrare sau beneficiile în numerar pentru traiul tău în cazul în care devii invalid](#)) și **EO** (🔗 [Veți primi despăgubiri în caz de întrerupere a carierei, de exemplu în timpul concediului de maternitate, al concediului de paternitate, al serviciului militar sau civil](#))

Salariul convenit este un salariu brut. Contribuțiile sociale obligatorii sunt deduse din aceasta:

8,7 % pentru AVS

1,4% pentru IV

0,5% pentru EO

10,6 % total

Pe lângă acest 10,6%, se adaugă și contribuția la asigurările de șomaj.

Angajatorul tău se ocupă de tot: îți deduce jumătate din contribuții (5,3%) direct din salariu și le transferă la fondul de **compensare**.

Exemplu de fluturaș de salariu lunar

Informații detaliate privind asigurările sociale

[Asigurări sociale](#)

[Informații detaliate despre toate sistemele de asigurări sociale](#) 🇩🇪 deutsch

[Calculator contribuții la asigurările sociale](#)

Asigurare de accidente

În Elveția, toată lumea trebuie să fie asigurată împotriva accidentelor. Angajatorii sunt obligați să asigure toți angajații cu asigurare de accidente:

- Dacă sunteți angajat, sunteți înregistrat la o companie de asigurări de accidente prin intermediul angajatorului dumneavoastră. O primă de asigurare va fi dedusă din salariu. Acest lucru este valabil și pentru persoanele care lucrează de acasă și pentru stagiați.
- Dacă lucrați mai puțin de 8 ore pe săptămână sau sunteți lucrător independent, trebuie să încheiați singur o asigurare de accidente. De asemenea, puteți încheia acest lucru cu **compania de asigurări de sănătate**. Verificați polița de asigurare de sănătate.
- Dacă sunteți înregistrat ca șomer și primiți ajutor de șomaj, sunteți asigurat automat la **Suva** (🔗 [Cea mai mare companie de asigurări de accidente din Elveția](#)). Prima de asigurare este dedusă din ajutorul de șomaj.

Alocații familiale

Angajați și persoanele care desfășoară activități independente pot primi alocații familiale.

Trebuie să depuneți cererea de alocații familiale în următoarele locații:

- ca angajat: prin intermediul angajatorului dumneavoastră la [Familienausgleichskasse FAK](#) ([?](#) Fondul de compensare reglementează alocațiile familiale)
- ca lucrător independent: la [Ausgleichskasse](#) ([?](#) Casele de compensare administrează fondurile elvețiene de asigurări sociale. Ei sunt responsabili pentru plata beneficiilor acestor asigurări) la care sunteți afiliat

Alocații familiale pentru angajați

[Formulare și fișe informative ale FAK](#)

Alocații familiale pentru lucrătorii salariați

[Informații și formulare ale SVA St.Gallen](#)

[Informații privind dreptul muncii](#)

Puncte de contact

Găsiți punctul de contact, consilierea sau autoritatea potrivită în zona dvs.: [Puncte de contact](#)

© 2025 Informationsplattform für Zugewanderte im Kanton St.Gallen